

Van: "[REDACTED]" <[REDACTED]@greenorka.nl>
Datum: Sun, 16 Nov 2025 16:05:42 +0100
Aan: "Regulering Energie" <Regulering.Energie@acm.nl>
Onderwerp: Reactie op Consultatie vormgeving invoedingstarief - Documentnr. ACM/UIT/653658 - de maatschappelijke kosten-baten analyse mist

LET OP: Deze e-mail is afkomstig van buiten de ACM. Klik niet op links of open geen bijlagen, tenzij u de afzender herkent en zeker weet dat de inhoud veilig is.

Beste medewerker ACM,

Graag ga ik in op uw uitnodiging om te reageren op de consultatie vormgeving invoedingstarief. Ik ben ervaren projectontwikkelaar PV en wind en adviseer en implementeer maatregelen bij grote bedrijven met hoge CO2 emissie (in ETS), die willen verduurzamen ondanks netcongestie.

U vraagt in te gaan op de diverse stellingen en aannames.

Alhoewel ik deze alle heb gelezen en de ratio erachter begrijp, mis ik de samenhang met het hogere doel.

Ik beperk mijn reactie daarom tot dit hogere doel.

Hoewel het logisch lijkt om invoeder en afnemer non-discriminatoire te behandelen, ontbreekt m.i. toch de ratio daarachter. De WHY is voor mij volstrekt onduidelijk. Wat levert het wie, wanneer, op?

Wat ik vooral mis is **een maatschappelijke kosten-baten analyse**.

Wat levert deze wijziging van een invoedingstarief de maatschappij als geheel nu eigenlijk op?

Financieel, voor het klimaat, voor de ondernemers, voor de invoeders, voor de afnemers, voor de netbeheerders? En wat kost het om deze verandering te implementeren?

- Ik vraag u daarom eerst een maatschappelijke kosten-baten analyse te maken vóór dat u verder gaat met het hoe.
- Ik vraag u ook om eens na te denken over de volgende analogie. net als bij het elektriciteitsnet hebben we ook op de wegen regelmatig file. Daar denken we na over rekeningrijden: extra betalen voor de infrastructuur op momenten van piekverbruik 'congestie'. Dit willen we ook bij elektriciteit. Echter op de wegen vragen we ook alleen maar aan de afnemer (weggebruiker) om te betalen voor het gebruik in algemene zin en op piekmomenten. We vragen toch niet ook aan de fabrikant van de auto's om mee te betalen aan het gebruik van de infrastructuur...?
- En als we nu toch aan het 'omdenken' zijn: waarom leggen we niet 100% van de netwerkkosten neer bij de invoeders? Dat is pas echt effectief en efficiënt. Er zijn immers maar enkele duizenden invoeders: dus alleen die de juiste prikkels geven voor efficiënt netgebruik en de netwerkkosten factureren is veel makkelijker én vooral goedkoper dan miljoenen huishoudens en bedrijven de juiste prikkels geven en factureren....

Verder vraag ik bij deze kosten-baten analyse vooral in te gaan op de **stelsel optimalisatie mogelijkheden**, die we hebben om de **elektriciteit netwerk infrastructuur effectiever en efficiënter te gebruiken**. Dit is m.i. het hogere doel dat we nastreven (en niet een bepaalde kostenverdeling invoeder – afnemer).

Dat doel ligt m.i. vooral in het zo lokaal mogelijk – korte afstand – bij elkaar brengen van **vermogen** (niet energie volume) van invoeding – opslag – afname. Alle markt- en prijsprikkels moeten gericht zijn om dit doel te bereiken. Deze zijn daarom per definitie lokaal en tijdgericht. En dat is nu precies wat uw voorstellen helaas niet voorstaan.

Ik geef u in overweging om het volledig om te draaien en het beginsel van lokale fair pricing volledig toe te passen op afnemers en hierbij meenemen hoe dicht ze bij invoeders zitten.

U zou kunnen voorstellen om het effectief en efficiënt gebruik van het net alleen bij afnemers te leggen (zoals nu en dus het huidige prijsstelsel moderniseren):

geef afnemers via de tarieven een prikkel om nabij (bv. in het zelfde netvlak) vermogen af te nemen van een invoeder dichtbij. Hierdoor wordt er kort (in afstand en dus netverlies en in tijd) gebruik gemaakt van het net en dus weinig belastend en weinig kosten (o.a. minder netverlies, minder kabel(bezetting)).

Op MS station niveau is het mogelijk om een energiebalans te maken van de afname en invoeding. Hoe minder vermogen van 'buiten' het MS station nodig is om de onderliggende afnemers te voorzien van energie, hoe lager de systeemkosten. Dit gemiddelde 'vermogen van buiten station' kun je bv. per maand uitrekenen en indelen in staffels per 10 procentpunten. Elk percentiel heeft een eigen netwerktarief. Zijn er veel lokale invoeders in de nabijheid (op het MS station) dan zijn de netwerkkosten laag en dus ook het afnemerstarief laag (indeling is lage percentiel). De netbeheerders bezitten over een schat aan data van het energieverbruik en weten ook welke afnemers er 'achter' een MS station zitten en kunnen dit dus goed indelen en in rekening brengen. Dit geeft dus een echte eerlijke en non-discriminatoire toedeling van het gelijkheidsbeginsel en kostenreflectie.

Als voormalig consultant bij EDSN (energie data beheerder van Nederland) weet ik dat systeem aanpassingen vaak meer kosten dan ze opleveren. De implementatie van een invoedingstarief heeft impact op vele lagen en organisaties met hoge kosten en op markten met onvoorspelbare effecten... Waarom zou je dit dan willen?

Bovendien blijven de totale netwerkkosten hetzelfde of je nu de invoeder of de afnemer laat betalen. De invoeder gaat de kosten van het netgebruik niet substantieel kunnen beïnvloeden door (prij)sprykkels. De invoeder volgt namelijk de verbruiker en voedt in, omdat er afname vraag is op dat moment (en niet omdat hij dit nu toevallig zo graag wil).

Als de invoeder moet betalen voor netgebruik, rekent deze dat ook nog eens door in de energie marktprijzen, waardoor de afnemer de netgebruik kosten indirect alsnog toch betaalt. De afnemer betaalt nl. altijd de totale integrale kosten. Terwijl de afnemer niet kan beïnvloeden waar hij zijn afgenomen energie vandaan krijgt en deze kosten dus worden gesocialiseerd over iedereen. En dat is nu ook al, dus waarom zou je dat veranderen?

Dus hoewel verdeling netwerkkosten tussen invoeders en afnemers eerlijker lijkt, schiet de werkelijke eindafnemer er niets mee op, maar hebben we wel heel het systeem op de schop gegooid, met allerlei onvoorspelbare effecten.

Toerekening van de netwerkkosten rechtstreeks via de publieke netbeheerder aan de afnemer is eerlijker, beter gesocialiseerd en meer in publieke controle, dan dit (deels) bij de private sector (invoeders) neerleggen.

Bovendien raakt deze maatregel ook de duizenden bedrijven met PV op dak, die de zonnestroom hoofdzakelijk zelf verbruiken, maar soms ook moeten invoeden als hun eigen bedrijf de opwek niet kan verbruiken (vooral in de weekenden).

De elektriciteitsmarkt is een afnemersmarkt. De afnemer bepaalt de vraag en dus wanneer en hoe (vermogen) het net wordt belast. De invoeder volgt slechts. Dit is ook precies hoe de dagelijkse EPEX kwartierprijs tot stand komt. De invoeder met de laagste aanbiedingsprijs (merit order) bij een bepaalde afname bepaalt de marktprijs. Hij volgt dus de vraag.

Een invoedingstarief kán inherent nauwelijks zorgen, dat de kosten van het netwerkgebruik positief veranderen. De oorzaak: de invoeder is niet 'vrij' om zijn invoedlocatie te bepalen. De grote invoeders zijn de kolencentrales (nu nog), gascentrales en kerncentrale en in steeds toenemende mate wind op zee, wind op land en zon op land. Deze staan nu eenmaal op bepaalde locaties, die zeer schaars zijn en die vooral worden bepaald door de overheid (zoekgebieden, vergunningen). Die invoeders gaan niet verhuizen naar de plek waar nu juist wel veel behoefte is aan vermogen, afname waardoor het netwerk effectiever gebruikt kan worden. Met andere woorden, de invoeders is niet vrij om het netwerk effectiever en efficiënter te maken, maar wordt wel geconfronteerd met extra kosten, zonder dat hij die op basis van prikkels in grote mate kan vermijden.

De afnemer heeft wél invloed om het netwerk effectiever en efficiënter te gebruiken door load shifting, opslag en door te zorgen dat er zijn buurt lokale opwekkers komen, waardoor het gebruik van hoger gelegen netvlakken minder nodig is en dus de netwerkkosten afnemen.

Graag verneem ik hoe u bovenstaande inbreng meeneemt in uw definitieve voorstel van een voedingstarief.

Als u ondanks mijn betoog toch besluit tot een invoedingstarief, doe dit aub juist wél tijd en locatie specifiek, want daar zit dan eventueel nog wel ruimte om de juiste prikkels voor effectief en efficiënt netgebruik in te zetten.

Ik ben graag bereid bovenstaande ook nader toe te lichten in de u gewenste vorm.

Groetend,

[REDACTED]
Green ORKA B.V.

Kerkstraat 32

4132 BE VIANEN

M: 06 [REDACTED]

E: [REDACTED]@greenorka.nl

W: www.greenorka.nl

